

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členiek JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa: **B.**, nar. X., naposledy bytom R., t. č. na neznámom mieste, zast. advokátom Mgr. M., M., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-380/PO-Ž/2007 zo dňa 25. mája 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 124/2007-75 zo dňa 4. marca 2009 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 124/2007-75 zo dňa 4. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-703-15/PO-Ž/2008 zo dňa 23. mája 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1

a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi a súčasne rozhodol, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1, 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov do Ruskej federácie.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd k námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci uviedol, že azylové konanie je na rozdiel od iných druhov administratívnych konaní špecifické aj v tom, že povinnosť odporcu zisťovať skutkový stav je determinovaná žiadateľom o azyl - navrhovateľom udávanými dôvodmi jeho odchodu z krajiny pôvodu. Nebolo povinnosťou odporcu za navrhovateľa vyhľadávať aj iné prípadné dôvody jeho žiadosti. S poukazom na navrhovateľov príbeh vyhľadal a do spisu odporcu založil správy o krajine pôvodu, ktoré sa viažu jednak na navrhovateľov príbeh, ako aj zistenie existencie či neexistencie bezpečnostných rizík návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci, uviedol, že navrhovateľ ničím nepreukázal, že k opísaným udalostiam skutočne došlo. Tak, ako je možné, že stali podľa opisu navrhovateľa, je možné, že k nim vôbec nedošlo. Ak by sa však aj udalosti odohrali tak, ako ich popísal navrhovateľ, tieto udalosti nie je možné hodnotiť ako perzekúciu z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle, ale ako kriminálne konanie neznámych mužov (pravdepodobne údajných páchatelov vraždy navrhovateľovho príbuzného). Únos navrhovateľa a jeho vydieranie s cieľom stiahnutia navrhovateľovej výpovede, resp. trestného oznámenia objektívne nie sú perzekúciou z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej

sociálnej skupine. Preto ak odporca neudelil navrhovateľovi azyl, podľa krajského súdu rozhodol správne a v súlade so zákonom. Na tejto objektívnej správnosti rozhodnutia nič nemení ani fakt, že svoje rozhodnutie neodôvodnil náležite v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Podľa krajského súdu odporca správne poukázal na nedôveryhodnosť navrhovateľa, ktorý pôvodný politický dôvod žiadosti následne ničím nešpecifikoval.

Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany, krajský súd uviedol, že navrhovateľ nebol v krajine pôvodu nikdy trestne stíhaný, a preto je zrejme, že mu tam nehrozí uloženie trestu smrti, čo je jeden z predpokladov poskytnutia doplnkovej ochrany. Údajný únos navrhovateľa, zaobchádzanie s ním, ako aj požadované výkupné a vyhrážanie sa objektívne sú protiprávnymi – kriminálnymi konaniami. Nie je možné ich subsumovať pod pojem neľudského zaobchádzania z pohľadu filozofie azylového zákona. Mali byť totiž spáchané neznámymi páchatelmi a z tohto dôvodu je pre orgány činné v trestnom konaní obťažne vypátrať ich. Pokiaľ bol navrhovateľ skutočne ich objektom, mohol sa účinne brániť takémuto konaniu presťahovaním sa do inej časti Čečenska alebo Ruska a adresu svojho pobytu oznámiť konajúcej polícii, prokuratúre, či súdu, aby bol ako svedok zastihnutelný.

S poukazom na aktuálne správy o situácii v Čečensku v tejto republike Ruskej federácie v podstate niet ozbrojeného konfliktu v dôsledku ktorého by bola osobná integrita navrhovateľa ohrozená. I keď v južnej hornej časti regiónu Čečenska dochádza k občasným stretom medzi ruskými vojakmi a čečenskými militantmi, deje sa tak bez zásahu civilistov. Navyše podľa krajského súdu existuje možnosť vnútroštátneho presídlenia sa.

V prípade navrhovateľa nedošlo k jeho perzekúcii v zmysle § 8 zákona o azyle a s poukazom na uvedené nie je dôvodné predpokladať, že po prípadnom návrate navrhovateľa do domovskej krajiny by sa stal jej objektom, navyše ruskí repatrianti vrátane neúspešných žiadateľov o azyl sa pri svojom návrate nestretávajú s obťažovaním, ktoré by bránilo ich návratu.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že zotrúva na tom, že rozhodnutie odporcu posúdilo vec po právnej stránke nesprávne, zistenie skutkového stavu veci je nedostatočné pre posúdenie veci a je v rozpore s obsahom spisu a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Podľa navrhovateľa, nie je možné súhlasiť s názorom krajského súdu, že konanie, ktorému boli navrhovateľ a jeho rodina vystavení, nemožno považovať za perzekúciu, resp. prenasledovanie. Odporca bol povinný preskúmať aj skutočnosť, či pôvodcom prenasledovania navrhovateľa neboli nešťátni pôvodcovia v zmysle podmienok § 2 písm. e/ a bod 3 zákona o azyle. To však podľa navrhovateľa odporca neurobil.

Navrhol preto rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v uvedenej časti a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Zopakoval argumenty pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona. Odporca poukázal na to, že súčasné miesto pobytu navrhovateľa nie je známe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 11. augusta 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa §13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený

trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (zo zdrojov: Newsweek- 25.9.2006, Chechnya free - 29.11.2006, 30.1.2007, 16.2.2007, Newsletter - 3/2007, SME - 9.3.2007, Le Monde diplomatique - 9.5.2006, Švajčiarsky Spolkový úrad pre utečencov - 17.5.2004, SME - 2.2.2007, 28.2.2007, 19.1.2007 správa MZV USA o stave a dodržiavaní ľudských práv zo dňa 8.3.2006, IHF správa 2007, Ruská federácia - 27.3.2007) z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 2.3.2007) vyplynulo, že navrhovateľ dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, že v Čečensku bol od začiatku roku 2005 až do svojho odchodu 17.2.2007 ohrozovaný na živote príslušníkmi ruských federálnych vojsk na nový rok 2005 spoločne s príbuzným A. a priateľom D. po oslave nového roka nastúpili do osobného morového vozidla. Počas cesty narazili na skupinu troch nákladných áut a troch ozbrojených vozidiel s ruskou vojenskou posádkou. Jeho príbuzný bol zastrelený a priateľ poranený. Po týždni bol predvolaný na Okresnú prokuratúru do mesta M., kde bol vypočúvaný ako svedok a poškodený. Po spísaní zápisnice sa situácia upokojila, ale dňa 22.2.2005 mu do bytu vtrhli asi 5 - 6 zamaskovaní ozbrojení muži. Nasadili mu na hlavu vrece, nasadili mu putá a viezli ho asi dve hodiny na neznáme miesto. Previezli do staršieho domu, kde ho bili a vyhrážali sa mu, že ak nezoberie oznámenie z prokuratúry späť, tak ho zabijú. Sľúbil im, že urobí čo chcú, nebolo s ním nič spísané. Potom ho aj s bratom D., ktorého tiež vypočúvali a bili vyhodili z auta a odišli.

Dňa 26.2.2005 o svojom prepade informoval prokuratúru a pýtal sa na možnosť stiahnutia výpovede. Bolo mu povedané, že spis je už na súde a že vraha jeho príbuzného dolapia.

V júli alebo auguste 2005 prebehol súdny proces s vrahmi A., ktorých ale spod obvinenia oslobodili a začalo sa nové vyšetrovanie udalosti.

Dňa 16.11.2006 opäť vnikli do ich domu maskovaní muži, odviekli ho na neznáme miesto, bili ho a vyhrážali sa mu zabitím, ak nestiahne svedeckú výpoveď. Od rodičov žiadali neznámi muži 5000,- USD za je prepustenie. Rodičia museli predať pozemok pod cenu, aby ho mohli vykúpiť. Na druhý deň ho prepustili.

Po prepustení mu volali neznámi muži do práce a pod vyhrážkami žiadali, aby svedeckú výpoveď stiahol. Následne mu zavolať muž, ktorý sa predstavil ako Boris, ktorému rodičia mali zaplatiť 5000,- USD za prepustenie a povedal mu, že ak chce žiť, aby opustil Čečensko. Preto 17.2.2007 spoločne s manželkou odišiel z Čečenska a odišiel na Slovensko.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, poukázal na to, že navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ani nepredložil žiadne dokumenty, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť žiadosti. K dôvodom odchodu z krajiny, ktoré navrhovateľ produkoval v rámci administratívneho konania odporca uviedol, že aj pokiaľ by vyhodnotil odôvodnenie žiadosti navrhovateľa ako dôveryhodné, nemohol konštatovať, že by bol navrhovateľ prenasledovaný z dôvodu rasy, národnosti, náboženstva, z dôvodu zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Odporca poukázal na to, že navrhovateľ spolu s manželkou 17.4.2007 požiadali o zlúčenie s členmi rodiny, konkrétne so sestrou manželky menovanou T., ktorej bol v Rakúsku udelený azyl. Dňa 7.5.2007 prišla odpoveď z federálnej azylovej kancelárie vo Viedni, v ktorej sa uvádza, že údajná sestra menovanej nikdy neuviedla, že by mala sestru v krajine pôvodu alebo na území Európskej únie. Navrhovateľ spolu s manželkou tvrdili, že sa zosobášili 25.10.2006 na matričnom úrade v meste U. – M., údaj o termíne sobáša v občianskom preukaze je však odlišný, ten uvádza dátum sobáša 29.1.2007, teda tri mesiace pred odchodom z krajiny pôvodu. Z uvedeného odporca vyhodnotil odôvodnenie žiadosti navrhovateľ o udelenie azylu za nedôveryhodné.

Odporca tiež poukázal na to, že navrhovateľ sa ani nepokúsil vyriešiť svoju situáciu presídlením v krajine pôvodu, aj keď príležitosť na to mal. Jednak do vzdialenej Ťumenskej

oblasti, kde pracoval v období od apríla do júna 2005 a taktiež do vzdialenej oblasti Komi, kde bez problémov od roku 1988 žije jeho brat. Cestovaním naprieč Ruskou federáciou verejnými dopravnými prostriedkami preukázal, že jeho osoba nie je predmetom záujmu federálnych vojsk ani polície. Celá rodina navrhovateľa – otec, matka a dvaja bratia žijú bez problémov v meste G..

Odporca popísal situáciu v krajine pôvodu s odkazom na zdroje a časový údaj získaných informácií, z ktorých čerpal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu ja aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodov strachu o svoju bezpečnosť pre údajné únosy, fyzické ataky a vyhrážanie sa neznámymi osobami, ktoré si pod hrozbou smrti vyžadovali od neho stihnutie svedeckej výpovede vo veci vraždy jeho príbuzného, svedkom ktorej mal byť. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nepoznal únoscov ani aktérov telefonických vyhrážok, táto samotná okolnosť, ktorú krajský súd vyhodnotil

za kriminálne činy neznámych osôb, nijako nepotvrzuje existenciu strachu z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyl.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, preto i za predpokladu, že tvrdenia navrhovateľa o únosoch jeho osoby a vyhrážkach zo strany neznámych osôb boli pravdivé, neboli odvolacie námietky navrhovateľa dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými atakmi neznámych osôb.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil, pretože okolnosti, ktoré navrhovateľ popísal a z ktorých vyvodzoval strach o svoju osobu, nebolo možné pričítať verejnej moci v krajine pôvodu, na ktorú sa podľa vlastného vyjadrenia so žiadosťou o poskytnutie ochrany ani neobrátil.

K odvolacej námietke navrhovateľa, vzťahujúcej sa k nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci, keď odporcovi vyčítal, že sa nezaoberal aj skutočnosťou, či pôvodcom prenasledovania navrhovateľa neboli nešťátni pôvodcovia v zmysle podmienok § 2 písm. e/ a bod 3 zákona o azyle, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že táto námietka bola nedôvodná.

Pokiaľ sám navrhovateľ nevedel identifikovať, ani nemal predstavu o pôvodcovi vyhrážok a aktéroch únoscov, nebolo možné odporcovi vyčítať, že sa nezaoberal skúmaním, či pôvodcom prenasledovania neboli nešťátni pôvodcovia. **Okruh dokazovania, na ktoré sa odporca v azylovom konaní zameria, totiž závisí od okruhu okolností, ktoré navrhovateľ v priebehu administratívneho konania na odôvodnenie svojej žiadosti o azyl uvedie.**

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ (žiadateľ o azyl) v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené, resp. aby verifikoval skutočnosti, ktoré nevie ani sám navrhovateľ adekvátne popísať.

Skutočnosť, že politický systém v krajine pôvodu navrhovateľa dáva jednotlivcom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, navyiac navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými vyhrážkami, resp. únoscami. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval uvedenú námietku navrhovateľa za nedôvodnú.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Ruskej federácie podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky

v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona treba považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 11. augusta 2009

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová